

Jerzy Okulicz, Adam Waluś

Tarławki, pow. Węgorzewo. Stanowisko 1 "Gajowa Góra"

Informator Archeologiczny : badania 7, 131-132

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Był to piec jamowy, wydrążony w lessie, w rzucie poziomym owalnym o wymiarach zachowanej części 40 x 120 cm, w przekroju poprzecznym rozszerzał się nieznacznie w kierunku płaskiego dna, zalegającego na głębokości 140 cm. Ścianki pieca od wewnętrznej strony były silnie przepalone na kolor siwy. Tworzyły one twardą warstwę około 2 cm grubości, przechodzącą następnie w warstwę barwy ceglasteróżowej, która łączyła się bezpośrednio z twardą warstwą lessu. Według relacji pracowników zatrudnionych przy budowie, piec posiadał kopułę, która uległa całkowitemu zniszczeniu. W wypełniaku pieca znajdowało się dużo gruzu utworzonego z przepalonych polepy, przemieszanej miejscami z węgielkami drzewnymi oraz dwa ułamki naczyń wtórnie przepalone, nie dające się określić chronologicznie. Stan zachowania pieca nie pozwala na pełną jego rekonstrukcję i dokładne datowanie. Wydaje się, że mamy tu do czynienia z piecem garncarskim typu pieców licznie odkrytych zwłaszcza na lewobrzeżnej terasie Wińki. Być może znajdujące się w odległości kilku metrów na zachód od pieca skupisko skorup typowych dla późnego okresu lateńskiego posiada chronologiczny związek z funkcjonowaniem omawianego obiektu.

Badania będą kontynuowane.

TARŁAWKI, pow. Węgorzewo
Stanowisko 1 " Gajowa Góra "

Katedra Archeologii Pradziejowej
i Wczesnośredniowiecznej
Uniwersytetu Warszawskiego

Badania prowadził doc. dr hab. Jerzy Okulicz
oraz mgr Adam Waluś / autor sprawozdania/.
Finanował UW z dotacji IHKM PAN. Drugi
ostatni sezon badań. Osiedle obronne z wczesnej
epoki żelaza, Kultura kurhanów zachodniobałtyjskich.

Badania objęły najbliższe sąsiedztwo obszaru, na którym w 1971 r. odkryto zespół przedmiotów związanych z odlewnictwem brązu / stanowisko 1 a/, oraz pozostałą partię wzgórza / stanowisko 1 b/. Przebadano około 1,5 ara.

W północnej części obiektu / stanowisko 1b/ podobnie jak w sezonie poprzednim zanotowano niską warstwę kulturową, zawierającą oprócz ceramiki datującej się ogólnie na wczesną epokę żelaza, zarysy obiektów mieszkalnych, oraz kilkanaście fragmentów ceramiki średniowiecznej.

Na północnych krawędziach majdanu a częściowo na zboczach / stanowiska 1 b/ stwierdzono występowanie jam i palenisk. Bogaty materiał ceramiczny reprezentuje formy charakterystyczne dla kultury kurhanów zachodniobałtyjskich począwszy od wczesnego do późnego okresu lateńskiego. Odkryto dalsze przedmioty związane z miejscowym odlewnictwem. Są to fragmenty glinianych form na "wosk tracony" do produkcji naszyjników i bransolet, gliniane formy dwuczęściowe do siekierek, oraz fragmenty glinianych tygli i łysek odlewniczych - ogółem około 200 fragmentów.

Wymienione wyżej przedmioty wystąpiły w dwóch zasadniczych skupiskach. Jedno obejmuje najbliższe otoczenie odkrytego w 1971 r. paleniska z formami, drugie 5 m. na zachód od niego. Odkryto tu prostokątną jamę zawierającą cera-

mikę, kości oraz fragmenty form odlewniczych, m.in. do produkcji siekierek i fragment formy z nieudanym odlewem. Dane te sugerują, że mamy tu do czynienia z typową jamą produkcyjną. Z innych interesujących zabytków wymienić należy; łopatkowate szpile, igły i szydła kościane, oraz narzędzia rogowe i kamienne.

W południowej części grodziska, na zachowanym odcinku krawędzi majdanu odkryto ślady spalonych umocnień późniejszych faz, oraz rowek palisadowy związany z najstarszą fazą osadniczą.

Ze względu na poważny stopień zniszczenia obiektu, po zbadaniu jedynych zachowanych fragmentów majdanu i umocnień, zakończono prace badawczo-ratownicze.

ULIM, pow. Gorzów Wlkp.
Stanowisko 4

patrz

okres halszacki

WARPENSY, pow. Grójec
Stanowisko 1

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
P.P. PKZ

w Warszawie

Badania prowadził mgr Jan Michalski.
Finansował WKZ w Warszawie. Pierwszy
sezon badań. Cmentarzysko kultury gro-
bów kloszowych. Okres HaD - wczesny
okres lateński.

W czasie prac ratowniczych przebadano obszar 320 m². Przypadkowo odkryte groby występowały głównie w dużym skupieniu, gdzie mimo dość znacznego zniszczenia udało się wydzielić cztery pochówki. Poszczególne groby dzieli odległość zaledwie kilku centymetrów. Piąty z odkrytych grobów znajdował się w dość znacznej odległości od wzmiankowanego skupienia. Wszystkie te groby były bogate wyposażone w naczynia. Dwa groby przykryte były w odróżnieniu od pozostałych kloszowych, jedynie miskami.

W wyniku regularnych prac odkryto trzy groby jamowe oraz cztery kloszowe. Znajdowały się one w dość dużym rozproszeniu, a stan ich zachowania był bardzo zły. Na ogół groby kloszowe nie odbiegały od standartowego wyposażenia, tzn. klosz, popielnica i nakrywająca ją miseczka. Tylko w jednym przypadku pod kloszem znajdowały się luźne kości i fragmenty ceramiki. Groby jamowe były bardzo słabo czytelne i charakteryzowały się ubogą zawartością. Jamy grobowe posiadały średnicę w granicach 70 - 80 cm.

W profilach północnej części zwirowni odkryto ciemne warstewki, które na podstawie jednego znalezionej fragmentu ceramiki należy łączyć z cmentarzyskiem. Warstewki te posiadają kształt dwóch głębokich niecek o długości około dwa metry każda. Być może były to miejsca kremacji zwłok względnie obrzędów pogrzebowych przy których palono ogniska.

Kontynuacji badań nie przewiduje się.